

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0I0Z0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

PROTOCOL D'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES (AGRESSIONS SEXUALS I SEXISME) DURANT LA FESTA MAJOR

FESTA LLIURE, FES-TE LLIURE

ÍNDEX

1. Introducció	Pàg. 2
2. Marc legal	2
3. Objectius del Protocol	4
4. Definicions	4
5. Nivells d'intervenció	5
5.a. Prevenció	5
5.b. Detecció	6
5.c. Atenció	7
5.d. Recuperació	8
6. Principis d'actuació	9
7. Materials utilitzats	10
Bibliografia	11

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0IOZ0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

1. Introducció

Les violències masclistes són un greu problema social que ens afecta com a societat, són una violació dels drets humans i una forma de discriminació contra les dones. Les violències masclistes són fenòmens de caràcter multicausal i multidimensional que estan presents en diverses àrees de la vida.

Una tipologia de les violències masclistes que patim les dones són les violències sexuals, i també adquireixen moltes formes, com les que es poden produir en espais públics d'oci (VSEP).

La multicausalitat d'aquestes violències requereixen una atenció des de diferents àmbits i agents.

A la Garriga comptem amb els següents instruments específics per al seu abordatge:

- Pla Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual (aprobat per Ple de 2010, prorrogat trianualment, avaluat durant el 2018, prorrogat durant el 2019 i actualment a punt ser aprovat un de nou).
- Protocol d'Abordatge de les Violències Masclistes de la Garriga (aprobat per Ple de novembre de 2017).

2. Marc legal

a. Àmbit internacional

- Recomanació general 35 (2017) del Comitè CEDAW.
- Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica (o Conveni d'Estambul, en vigor des de 2011, ratificat per Espanya al 2014).

b. Àmbit estatal

- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0IOZ0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

- Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes.
- Codi Penal (reformes del 2010 i del 2015).
- Estatut de la víctima del delictes (2015).

c. Àmbit autonòmic

- Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.
- Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Des de l'any 1992, la violència contra les dones per raons de gènere és reconeguda internacionalment com una forma de discriminació envers les dones, i per tant, com una violació dels drets humans.

Pel que fa al dret internacional dels drets humans, comptem avui en dia amb un ampli marc normatiu respecte d'aquestes violències, incloent-hi les violències sexuals, en tots els àmbits. Dins dels instruments rellevants per a Catalunya, els més recents són, en el sistema de les Nacions Unides, la Recomanació general 35 (2017) del Comitè CEDAW, i en el sistema europeu, el Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica (o Conveni d'Istanbul, en vigor des de 2014).

Tots els instruments internacionals reconeixen que les violències masclistes es produeixen en tots els espais i esferes de la interacció humana, ja siguin públics o privats. I això inclou "la comunitat, els espais públics, els llocs de treball i d'oci, la política, l'esport", entre d'altres. En tots aquests entorns, les violències masclistes poden ser comeses tant per agents estatals com per persones particulars.

Davant les violències masclistes, els estats –incloent-hi el poder judicial, legislatiu i executiu a escala nacional, autonòmica i local- tenen obligacions relacionades amb la prevenció, la protecció, l'enjudiciament i la sanció, així com en relació amb la reparació de les víctimes.

Quant a la protecció, l'Estat (incloent-hi l'escala municipal) ha de proporcionar serveis accessibles, assequibles i adequats per protegir les dones contra les violències masclistes i evitar la seva reiteració, sense que sigui necessari que les víctimes o supervivents iniciïn accions legals.

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0I0Z0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

3. Objectius del Protocol

- Contribuir a l'eradicació de les violències masclistes
- Donar resposta social i institucional
- Crear un model ampli d'abordatge que tingui en compte els nivells d'intervenció que estableix la llei:
 - a) Prevenció
 - b) Detecció
 - c) Atenció
 - d) Recuperació
- Crear una xarxa d'atenció
- Establir circuits que ens permetin abordar les diverses situacions

4. Definicions

Definim la **violència masclista** com la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que , produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

La **violència sexual i els abusos sexuals** són qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones , incloent-hi l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

Entenem per **assetjament sexual** tota forma de comportament no desitjat, verbal, no verbal o físic, de caràcter sexual, que tingui per objecte o resultat violar la dignitat d'una persona, en

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0I0Z0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

particular quan aquest comportament creï un ambient intimidant, degradant, humiliant o ofensiu (definició del Conveni d'Istanbul, que no coincideix amb el del Codi Penal, que només el reconeix quan es dona en l'àmbit d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis, continuada o habitual).

El **sexisme** és l'actitud discriminatòria de qui no valora les persones del sexe oposat o fa distinció de les persones segons el seu sexe. En aquest cas, ens referim sobretot a les violències simbòliques que podem trobar en l'espai públic i que sustenten i justifiquen les agressions sexuals: música, programació, comunicació, publicitat....

5. Nivells d'intervenció

a. Prevenció

i. Definició:

Conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència del fenomen de la violència masclista mitjançant la reducció dels factors de risc. La prevenció n'evita la normalització. Un dels objectius de la prevenció és la sensibilització de la ciutadania, per tal que cap forma de violència sigui justificada ni tolerada.

Conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions en l'imaginari social.

ii. Accions:

- Cartells
- Enganxines
- Calcomanies
- Braçalets
- Missatges artistes

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0I0Z0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

- Música feminista i no sexista, entre actuacions
- Falques de ràdio
- Escrit a artistes
- Mirada feminista a la programació: tria programació amb visibilització de les dones, llenguatge no sexista, contingut no sexista.
- Il·luminació voltants Espai Doma Nit
- Mapa identificant zones segures i insegures
- Urna de les cançons masclistes

iii. Agents implicats:

- Tècnica del Pla C-17.
- Tècnica de Joventut.
- Tècnica Auxiliar del Casal de Joves.
- Tècnica de Cultura.
- Tècnic d'Urbanisme i Via Pública.
- Tècnica d'Igualtat.

b. Detecció

i. Definició:

Posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visibles les violències masclistes.

ii. Accions:

- Comptar amb una persona referent al municipi: Tècnica d'Igualtat.
- Formació ciutadania:
 - o Abordatge de les violències masclistes en espais públics d'oci, a càrrec de Creación Positiva.

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0I0Z0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

- Formació de Joves Agents d'Igualtat, a càrrec de SIDASTUDI i de Cúrcuma: diversitats sexuals, sistema sexe-gènere....
- Formació entitats barres, a càrrec de la Tècnica d'Igualtat municipal.
- Formació personal tècnic municipal al llarg de l'any: en violències masclistes, en violències sexuals, en urbanisme i gènere, en polítiques públiques de gènere, en llenguatge no sexista, a càrrec de diverses persones expertes en cadascun dels temes.

iii. Agents implicats:

- Tècnica del Pla C-17.
- Tècniques Auxiliars de Joventut.
- Psicòloga del SIAD.
- Caporal referent en violències masclistes.
- Tècnica d'Igualtat.

c. Atenció

i. Definició:

S'entén per atenció el conjunt d'accions destinades a superar les situacions de violència masclista (des de l'acompanyament, l'oferiment de recursos, la derivació i la denúncia).

ii. Accions:

L'atenció es dóna, principalment, des del que s'estableix al **Protocol d'Abordatge de les Violències Masclistes de la Garriga**.

Es compta amb un espai específic i habitat per a atencions que ho requereixin, al backstage (a part de la carpa annexa al punt lila d'informació).

Cal tenir en compte, amb caràcter general, les següents pautes:

- Donarem tota la informació adequada, respectant el dret a decidir de les víctimes/supervivents, en funció de quin és l'agent que està atenent, la informació pot anar des d'indicar on és el Punt Lila/Agents de Seguretat, a la possibilitat de posar una denúncia.

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0I0Z0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

- Si la persona agredida no vol donar cap resposta, és la seva decisió, s'ha de respectar.
- No posarem en dubte o qüestionarem el relat de la persona agredida. El dubte implica la col·laboració amb la violència i amb l'agressor. L'encobriment i la desqualificació del relat pot induir de forma indirecta al silenci.
- Recollirem de forma objectiva el relat per no entorpir la investigació, l'enjudiciament i la sanció dels delictes sexuals.
- Recollirem l'agressió i/o el dany tot i que no estigui tipificada penalment o no hagi denunciat.
- Evitarem el contacte entre l'agressor i la víctima.
- Farem saber a l'agressor que rebutgem la situació, que no ens sembla divertit, ni normal agredir les persones LGTBI. Si és necessari, trucarem al 112 o a la Policia Local.

iii. Agents implicats:

- Ciutadania
- Persones de les Barres
- Policia Local
- Controladors
- Vigilants
- Mossos Esquadra
- Personal municipal del Punt Lila (Educadora i Treballadora Social).
- Serveis Sanitaris

En aquest nivell és especialment important la **coordinació** de totes els agents.

d. Recuperació

i. Definició.

S'entén per recuperació l'etapa del cicle personal i social on es restableixen els àmbits danyats a causa de les situacions de violència. Aquest procés es du a terme amb l'acompanyament d'una persona o d'un equip professional i la seva durada es relaciona amb el **dany patit**, la cronicitat de l'abús i la capacitat de **resiliència** de cada persona.

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0IOZ0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

ii. Accions:

- Seguiment per part del SIAD municipal i/o comarcal:
 - o Atenció psicològica
 - o Assessorament jurídic
- Derivació a altres serveis especialitzats (SIE...).

iii. Agents implicats:

- Professionals psicologia, juristes, Treballadora Social, serveis sanitaris.

6. Principis d'actuació

L'atenció ha de garantir:

Confidencialitat: la informació generada i aportada s'ha de mantenir i preservar com a confidencial i només pot ser coneguda per les persones que formen part i que intervenen.

Dret a la informació: totes les persones implicades tenen dret a estar informades i conèixer tot el procés (afectades, testimonis i denunciades).

Diligència i celeritat: la detecció i la intervenció s'ha de fer de forma ràpida perquè no es perdi en el context on s'ha donat.

Col·laboració: totes les persones que hagin estat testimonis o hagin intervingut en el transcurs de l'aplicació del protocol tenen el deure d'implicar-se i de prestar la seva col·laboració.

Respecte i protecció: actuar amb discreció per protegir la intimitat, el respecte i la dignitat de les persones afectades i testimonis.

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0IOZ0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

7. Materials utilitzats

- Xapes DiBa “lliures de violències masclistes”: unitats en funció nombre d’habitants (venen amb la carpa de DiBa).
- Braçalets DiBa “lliures de violències masclistes”: unitats en funció del nombre d’habitants (venen amb la carpa DiBa).
- Cartells DiBa “lliures de violències masclistes”: 50 unitats, tamany A3, 4 unitats, tamany A2 en foam
- Cartells 4 lemes: 6 unitats tamany A2 foam, 20 unitats de cada lema, tamany A3
- Cartell amb circuit d’atenció: 8 unitats tamany A2 foam
- Polseres amb el lema “FESTA LLIURE, FES-TE LLIURE” i telèfon d’atenció nocturna: 7.000 unitats
- Xapes amb el lema “FESTA LLIURE, FES-TE LLIURE”: 3.000 unitats
- Calcomanies amb el lema “FESTA LLIURE, FES-TE LLIURE”: 5.000 unitats
- Fliyer, doble cara, tamany A5, amb circuit municipal d’atenció i explicació campanya: 5.000 unitats
- Xapes de l’ICD “les dones tenim dret a viure lliures de violències sexuals”: 300 unitats
- Fulletó de l’ICD “les dones tenim dret a viure lliures de violències sexuals”: 100 unitats
- Enganxines de l’ICD “telèfon atenció 24 hores”: 200 unitats
- Fliyer de l’ICD “telèfon atenció 24 hores”: 200 unitats
- Kit del plaer femení de SidaStudi: 300 unitats
- Kit del plaer masculí de SidaStudi: 300 unitats

AJUNTAMENT DE LA GARRIGA

Codi de verificació	 3L021Y714O2N0IOZ0NVX
Procediment 9038 Projectes i campanyes en matèria de dona i LGTBI	
Expedient núm. 6306/2019	Document 73458/2019

- Carpa lila de DiBa (3x3m): amb dues taules, amb estovalles lila, bombetes de colors, materials (fliers, xapes, díptic, enganxines, mapa zones segures i insegures, urna recollida música masclista).
- Carpa annexa de l'Àrea (3x3): per fer atenció més tranquil·la (sofà del Casal de Joves, aigües...).

Bibliografia

Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci, Nieves Prado Soto i Montserrat Pineda Lorenzo, Creación Positiva. Diputació de Barcelona, octubre de 2018.

Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci, Departament d'Interior, 2019.

Enquesta de violència masclista de Catalunya 2016.

Recull d'eines i materials entorn als protocols d'actuació davant de l'assetjament i les agressions sexuals en espais públics i contextos d'oci, Àrea d'Atenció a les Persones, Oficina de les Dones i LGTBI, 2017.

La prevenció de les agressions masclistes en contextos d'oci nocturn. Anàlisi comparativa de campanyes de prevenció, Spora 2019.